

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 130

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1656) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1656 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Gerekçesi	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	13
• Dışişleri Komisyonu Raporu	14
- Muhalefet Şerhleri	17
- Dışişleri Komisyonunun Benimsediği 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	21
- Teklif Metni	27
- Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	27
• Anlaşma Metni	28

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Kraliyet Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslami Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası Sekretaryası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakta Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1656)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 493186 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması” 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. İki ülke arasında işgücü değişimine ilişkin konuları düzenleyen Anlaşma, bir akit tarafın vatandaşlarının diğer akit tarafta istihdamının sağlanması ve bu istihdamın her iki ülke mevzuatına uygun olarak kurallarının belirlenmesi amacıyla imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma çerçevesinde her iki akit tarafta işverenler, diğer akit taraftaki yetkili Kurum veya Daireye veya iş ve işçi bulmaya aracılık eden resmi makamlardan izinli özel istihdam bürolarına işçi temini maksadıyla doğrudan başvurabilecek ve işçi temin edebileceklerdir. Her iki akit tarafta işçiler, akit taraflarca üzerinde mutabakata varılan ve Anlaşmanın ekinde yer verilen hizmet akdi çerçevesinde istihdam edileceklerdir. Bahse konu hizmet akdi; yapılacak iş, ücret, çalışma şartları, izin, akdin süresi ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-106796

25 Haziran 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilâşikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

07/06/2024

Esas No: 2/1656

Karar No: 105

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1656 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 04/06/2024 tarihinde yaptığı 9’uncu toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1656 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 04/06/2024 tarihli 9’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Anlaşma tarafı ülke vatandaşlarının, taraf ülkelerde istihdamının sağlanması ve bu istihdamın kurallarının her iki ülke mevzuatına uygun olarak belirlenmesi amacıyla imzalanan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/2023 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/1656 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğü’nün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 136 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğü’nün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Derya Bakkak</i>
Ankara	İzmir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Serhat Eren</i>
Ankara	Ankara	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Elâzığ	Erzurum	Eskişehir
		(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Namık Tan</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
İstanbul	İstanbul	Konya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

KKTC ile 23.02.2017 tarihinde imzalanan ikili İşgücü Anlaşması, daha önce yürürlükteki 09.03.1987 tarihinde imzalanan anlaşmayı köklü değişikliklerle yürürlükten kaldırmaktadır.

İki anlaşma metni bir bütün olarak incelenip karşılaştırıldığında, gerekçesi tarafımızca çok net açıklanmamış bir takım uygulama değişiklikleri göze çarpmaktadır. Özellikle işgücü ihtiyacı içindeki işverenlerin, başvurularını karşı devletin ilgili devlet organı yerine özel istihdam bürolarından yapmasının gerekçesi net değildir. Anlaşma metninde özel istihdam bürolarının, faaliyet gösterdikleri devletin onayını aldığı belirtilmiş olmakla birlikte, işgücü temininde hükümetlerin, dolayısıyla kamunun koordinasyonu ve yönlendirmesi dışına çıkılması, KKTC adına olumsuz sonuçlar doğurabilir. Hâlihazırda çok sayıda TC vatandaşının çalıştığı KKTC’de emek piyasasına kontrolsüz işgücünün girmesi, bizim için varlığı hayati önemdeki bu ülkede ekonomik ve sosyal düzenin zarar görmesine yol açabilir. Kıbrıs sorununun çözümü noktasında Türkiye’nin üzerine düşen en önemli sorumluluk, tüm dünyaya tanıtmak istediği KKTC ile uluslararası ilişkilerde eşitlik ve mütekabiliyet ilkesini ihlal etmemek, KKTC’nin bağımsız devlet kimliği ile bağdaşmayacak uygulamalardan kaçınmak, ikili ilişkilerde TC ve KKTC vatandaşlarının önceliklerini eşit düzeyde dikkate almaktır. Adı geçen anlaşmaya, bu sorumluluğun çerçevesinde hazırlanıp hazırlanmadığının bizce net olmadığı düşüncesiyle muhalifiz.

Utku Çakırözer

Eskişehir

Mehmet Güzelmansur

Hatay

Oğuz Kaan Salıcı

İstanbul

06.06.2024

Namık Tan

İstanbul

Yunus Emre

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

"Göçmen" kavramı genel manada bireylerin daha iyi koşullarda hayatlarını idame ettirebilme, gelir getirici bir iş sahibi olma ya da yaşanan ülkedeki politik, ekonomik ve sosyal sorunlar gibi gerekçeler nedeniyle göç eden bireyleri tanımlamaktadır. Göç edilen ülkelerdeki işsizliğin yüksek boyutlara ulaşması, gelirlerinin yetersizliği, kötü koşullarda çalışma ve yaşam koşulları ve bunlara karşılık olarak göç edilmek istenen ülkelerdeki iş olanaklarının ve çalışma şartlarının göreceli de olsa daha iyi olması gibi sebepler, işçi göçünü ortaya çıkarmaktadır. Göçmen işçilerin ilk olarak, bulundukları ülkelerinde yaşadıkları tüm güçlükler ve daha iyi yaşam ve çalışma isteği, işçi göçünün "itici gücünü", göçmen işçilerin içinde bulundukları kötü şartlar nedeniyle daha "ucuz" emeği oluşturması ve göç edilen ülkelerdeki bazı sektörlerde ve çalışma alanlarında yerli iş gücünün çalışmayı tercih etmemesi ise "çekici gücünü" meydana getirmektedir. "Göçmen işçi" kavramı ile ilgili olarak ortak bir tanımlama bulunmamakla birlikte, çeşitli uluslararası belgelerde bu kavram netleştirilmeye çalışılmıştır. Birleşmiş Milletlerin "**Göçmen İşçilerin ve Aile Bireylerinin Haklarının Korunması İle İlgili Uluslararası Sözleşmesi**"nin 2. maddesine göre "göçmen işçi" kavramı, "vatandaşlık bağı ile bağlı olmadığı bir devlette ücret ödenen bir faaliyette çalıştırılacak, çalıştırılmakta olan veya çalıştırılmış olan kişi" olarak tanımlanmaktadır.

Ancak Birleşmiş Milletler'in ve Avrupa Konseyi'nin "göçmen işçilik" tanımları, özelde Kuzey Kıbrıs'taki göç ve göçmen işçi olgusu ile örtüşmemektedir. Bu realiteyi ortaya koymak adına Kıbrıs'ın kuzeyindeki dinamikleri, siyasi tabloyu ve toplumsal koşulları bir bütün olarak ele almak gerekir. Öncelikle Kuzey Kıbrıs, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 541 Sayılı kararına göre bir devlet statüsünde değildir. Bununla birlikte Garantörlük Anlaşması kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Kuzey Kıbrıs'ta bulunan Kıbrıslı Türklerin çıkarlarını savunmakla mükelleftir. Ancak bu Garantörlük Anlaşması'nın Türkiye tarafına yüklediği sorumluluklar, Ankara tarafından gözardı edilmekte ve Ankara'dan süreklileşen müdahaleler nedeniyle Kuzey Kıbrıs'ta yıldan yıla bir sömürü düzeni oluşturulmaktadır.

Ankara'nın talimatları doğrultusunda 1974'te yapılan askerî harekât sonrasında Kıbrıslı Türkler adanın kuzeyinde, Kıbrıslı Rumlar ise adanın güneyinde 2 ayrı toplum ve 2 ayrı idare olarak fiilen bölündüler. Ancak uluslararası sistemde halen Kıbrıs Cumhuriyeti, Güney Kıbrıs'taki Rum Yönetimince sahiplenilmekte ve adanın tamamını temsil eden asli muhatap olarak kabul edilmektedirler. Avrupa Birliği'ne dahil olan Kıbrıs Cumhuriyeti ile BM'de temsil edilen Kıbrıs Cumhuriyeti temsilcileri, şimdiye kadar Güney Kıbrıs'taki yönetim olmuştur. Keza Avrupa Konseyi'nde de Güney Kıbrıs Yönetimi, Kıbrıs Cumhuriyeti olarak kabul edilmektedir.

Kuzey Kıbrıs ise Türkiye'nin askeri ve siyasi etkisi altında bulunan ve sadece Türkiye tarafından tanınan bir "de-facto devlet" görünümüyle Kıbrıs Türkleri, gerçek anlamda statüsüzlüğe mahkûm edilmektedir. 1980'lerden günümüze kadar adada oluşturulan çıkmaz

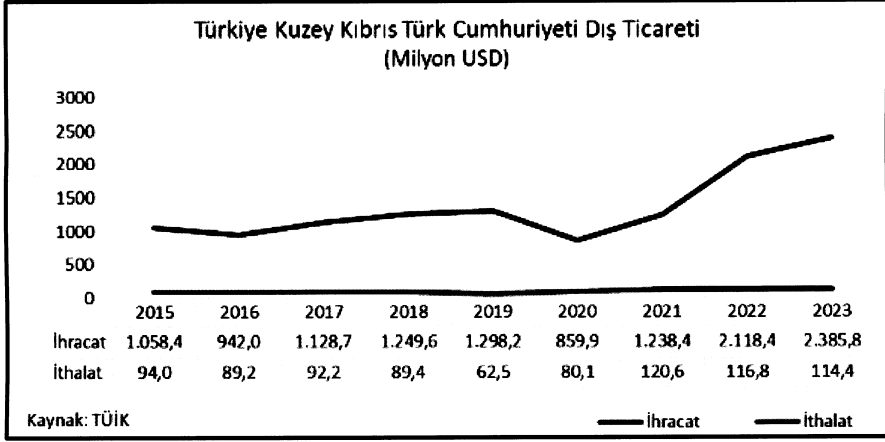
sokaklar, çözümsüzlüğün asli kaynaklarını oluşturmaktadır. Bu çıkmaz sokaklar arasında en kritik olanı da Ankara'dan yürütülen demografi mühendisliği odaklı müdahaleler nedeniyle Kıbrıslı Türk toplumun baştan dizayn edilmeye çalışılmasıdır. Özellikle Türkiye'den taşınan göçmen işçilerin sebep olduğu ucuz iş gücü havuzu nedeniyle adadaki Kıbrıslı Türk işçiler emeklerinin karşılıklarını alamadığından, ya zanaatçılığı bırakıp kamu alanına geçmeye çalışmışlar ya da adayı terk ederek daha insanca ücret alabilecekleri ülkelere göç etmişlerdir. Bu sebeple Birleşik Krallık'ta, Kanada'da ve Avustralya'da ciddi bir Kıbrıslı Türk nüfusun olduğu bilinmektedir.

KKTC İstatistik Kurumu'nun verilerine göre 4 Aralık 2011 tarihinde yapılan nüfus sayımında KKTC nüfusu 286 bin 257 olarak belirlenmişti. 2011'den bu yana nüfus sayımı yapılmasa da İstatistik Kurumu'nun 2021 sonu projeksiyonuna göre, KKTC nüfusu 382 bin 836 olarak hesaplandı. Buradan anlaşılmaktadır ki, KKTC nüfusunun doğum oranının az olmasına ve Kıbrıslı Türklerin sürekli göç etmesine rağmen 10 yıl içinde adanın kuzeyindeki nüfusun %30'a yakın büyük bir artış gösterdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu açıklanan 382bin nüfusun kaç yerli Kıbrıslı Türk, kaç göçmen olduğu veya Türkiye'den gelen askerler ile üniversite öğrencileri dahil midir, buna ilişkin kamuoyuna açıklanmış resmi hiçbir bilgiye ulaşılamamaktadır. Açıkça ifade etmek gerekirse KKTC nüfusu bir "devlet sırrı" niteliğindedir.

Ancak eldeki verilerden kaba bir hesap yapıldığında bile KKTC İstatistik Kurumu'nun adanın kuzeyindeki nüfusu nasıl 382bin olarak bulduğunu anlamak kolay değil. Çünkü Kuzey Kıbrıs'ta yapılan son seçimlerdeki kayıtlı toplam seçmen sayısının 203bin olduğu açıklanmıştı. Seçmen yaşına gelmemiş nüfusun 50bin civarı, Türkiye'den gelen üniversite öğrencileri ile askerler de nüfusa dahil edildiğinde nüfusun 320bini geçemeyeceği anlaşılmaktadır. Kalan 60bin nüfusun nereden kaynaklandığı konusunda Kıbrıslı Türklerin en çok üzerinde durduğu varsayım, Afrikalı ve Pakistanlı nüfusun gözle görünür artışıdır. Türkiyeli işçilerden bile daha ucuza çalışan ve sömürüyü daha da derinleştiren bir emek piyasasının Kuzey Kıbrıs'ta varlığından söz etmek mümkündür. Bununla birlikte Kuzey Kıbrıs'a yabancıların dışarıdan tek giriş kanalının Türkiye olduğu dikkate alındığında bu nüfus hareketinin bilinçli organize edildiği varsayımını güçlendirmektedir. Açıkça ifade etmek gerekirse, Kıbrıslı Türklerin kendi vatanlarında memurluk dışında başka bir emek alanındaki varlığı ortadan kaldırılmaktadır.

Kıbrıslı Türklerin yüksek tahsilli ya da varlıklı aileler içinden geldikleri öne sürülerek işçilik yapmak istemedikleri veya iş beğenmedikleri gibi bir takım temelsiz iddialar üzerinden dışarıdan işçi getirilmesini savunan kesimler olsa da Kuzey Kıbrıs'taki gerçeklik böyle değildir. Emeklerinin haklarını alamadıklarından dolayı Kıbrıslı Türkler Güney Kıbrıs'ta işçilik yapmaktalar ve bu sayı her yıl daha da artmaktadır. KKTC İstatistik Kurumu verilerine göre Güney Kıbrıs'ta çalışan Kıbrıslı Türk sayısı 2022 yılında %55,14 oranında artış gösterdi. KKTC'nin resmi verilerine göre 2021 yılında ekmeğini Güney'de arayan Kıbrıslı Türk sayısı 1,401 iken, bu sayı 2022 yılında 2 bin 176 kişiye yükseldi. Güney Kıbrıs kaynakları ise Kuzey Kıbrıs'tan gelen Kıbrıslı Türk işçi sayısının 2600'ü aştığını ifade etmektedir. Bu, adanın kuzeyine taşınan göçmen işçilerin sebep olduğu ucuz emek pazarı nedeniyle 2600 Kıbrıslı Türkün, ailelerinin geçimini sağlamak üzere adanın güneyinde çözüm aradıklarını ortaya koymaktadır.

Tarım ve hayvancılık başta olmak üzere Kıbrıslı Türk üreticiler, Türkiyeli üreticiler karşısında deyim yerindeyse ezilmektedir. TÜK'in KKTC ile olan ticaret istatistiği, bu sömürü argümanını fazlasıyla güçlendirmektedir. Kuzey Kıbrıs üzerinde ticari/ekonomik hegemonya kuran bir Türkiye'nin gerçekten Kıbrıslı Türklerin çıkarlarını savunuyor olsaydı, kendilerine bağımlı hale getirilmiş, üretimden kopmuş ve yerli halkını göçe zorlayan tahakkümcü bir politikayı esas almazdı.

Tüm bu veriler ışığında tüm halklar gibi Kıbrıslı Türklerin kendi vatanlarında kendi kendilerini yönetebilecek, kimseye muhtaç olmadan üretebilecek ve demografik yapısını özgün kültürüyle birlikte koruyacak bir iradeye sahip olabilmeleri, partimizin öncelikli hedefleri arasındadır. Kuzey Kıbrıs'ın siyasi iradesinin dışarıdan müdahaleler ile biçimlendirilmesi yanında Ankara'nın birçok sefer sergilediği tahakkümcü yaklaşımlarını göz önüne aldığımızda, bu işgücü anlaşmasının sermaye çevreleri dışında Kıbrıslı Türklerin lehine herhangi bir katkı sağlayamayacağını düşünüyoruz ve yukarıda değindiğimiz veriler ışığında bu anlaşmaya DEM Parti Grubu adına şerh düşüyoruz.

Serhat Eren

Diyarbakır

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

15/11/2019

Esas No: 2/2023

Karar No: 92

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”, 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/2023 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 13/11/2019 tarihli 14’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; iki ülke vatandaşlarının taraf ülkelerde istihdamının sağlanmasını ve bu istihdamın kurallarının her iki ülke mevzuatına uygun olarak belirlenmesini teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

KKTC’deki iç siyasi gelişmelerle, çözüm süreci ve Doğu Akdeniz’deki gelişmeler bir arada değerlendirildiğinde KKTC’nin kendi ayakları üzerinde durabilmesi ve sağlam bir gelecek perspektifine sahip olmasının ülkemiz açısından çok önemli bulunduğu ve bunu sağlamanın en önemli yolunun KKTC’nin ekonomik anlamda gelişmesinden geçtiği,

Bu anlamda, imzalanan iş gücü anlaşmasının çok önemsendiğı,

Esasen iki ülke arasında yürürlükte olan 1987 tarihli iş gücü Anlaşmasının işverenleri ve akit tarafları iki ülkenin ilgili kurumları tarafından iş gücü temin etmeye zorladığı, bunun da adada kaçak iş gücüne ve kayıt dışılığa sebep olduğu, bu sebeple mevcut bu Anlaşmanın güncellenmesi ihtiyacının ortaya çıktığı,

2017 yılında Ankara’da imzalanan yeni Anlaşmayla hem Komisyon hem Genel Kurul aşamalarını müteakip 1987 tarihli Anlaşmanın yürürlükten kalkacağı ve yeni Anlaşmayla işverenlerin doğrudan yetkili kuruma ve özel istihdam bürolarına başvurabileceğı, bunun da adada özellikle inşaat ve turizm sektörlerinde işverenlerimiz için büyük bir sorunun daha ortadan kalkmasına vesile olacağı,

Anlaşmanın aynı zamanda istihdamı kolaylaştırıcı bir mahiyetinin olduğu, hizmet akdi ekiyle birlikte de bu işçi alım süreçlerinin ve tazminat süreçlerinin, mazeret izinlerinin kayda geçirilmesiyle daha öngörülebilir, daha şeffaf, daha esnek bir istihdam sürecinin öngörüldüğü,

Bu Anlaşmanın kabulüyle işçi temin sürecinin daha yalın ve hızlı şekilde gerçekleşeceği ve bunun da Kıbrıs ekonomisine katkı sağlayacağı, kayıt dışılığı da önleyeceği,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Ahmet Yıldız</i> Denizli	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i> Adana (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Ümit Özdağ</i> İstanbul
Üye <i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i> İzmir (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük	

MUHALEFET ŞERHİ

KKTC ile 23.02.2017 tarihinde imzalanan İşgücü Anlaşması'nın metni uyarınca, aynı konuda 09.03.1987 tarihinde imzalanan ve halen geçerli olan anlaşma bu teklifin kanunlaşmasıyla birlikte yürürlükten kalkacaktır.

Ancak, iki anlaşma arasındaki farklar dikkat çekicidir. Öncelikle, ilk anlaşmada işverenler karşı taraftan işçi isteklerini kendi ülkelerindeki kurum kanalıyla yaparken, 2017 tarihli anlaşmada işverenlerin karşı tarafın ilgili kurumlarına doğrudan başvuru yapabilecekleri yazılıdır. Bu değişikliğin gerekçesi, kanun teklifinde açıklanmamıştır. Dolayısıyla, mevcut uygulamanın ne gibi sorunlara yol açtığı anlaşılamamaktadır.

Bu anlaşmayla daha esnek ve hızlı bir piyasanın hedeflendiğinin ifade edilmesini, iş gücü piyasasında işveren lehine, işçilerin aleyhine bir gidişatın işareti olarak okuyoruz. İşverenlerin özel istihdam büroları ile irtibata geçecek olmaları da bu yöndeki düşüncemizi güçlendirmektedir. Dahası, bu anlaşmayla Türkiye'den KKTC'ye gidecek olanların sayısının ne kadar artacağına ilişkin bir bilgiye sahip olmadığımız için bu anlaşmanın Kıbrıs sorununun çözümü bağlamında, meselelerden birisi olan Kıbrıslı olmayanların sayısını etkileyebileceğini düşünüyoruz. Daha somut bir ifadeyle, bu anlaşma yoluyla KKTC'nin yerel dinamiklerinin olumsuz etkilenmesinden endişeliyiz.

Ayrıca, ilk anlaşmanın 5. maddesinde işçilerin seçimi için gerekli belgeler listelenirken, yeni anlaşmada bu belgeler açık bir şekilde belirtilmemektedir.

Ek olarak, halen yürürlükteki anlaşmanın 16. maddesi çıkabilecek sorunların çözümünde bir mekanizma tesis ederken, yeni anlaşmanın ilgili maddesi (Md. 10) böyle bir mekanizma öngörmemektedir.

Yukarıdaki sunulan gerekçelerle söz konusu anlaşmaya muhalifiz

Yunus Emre
İstanbul

13.11.2019
Utku Çakırözer
Eskişehir

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

2/2023 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimizdir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilan edildiği 1983 Yılından bu yana Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a sistematik biçimde nüfus taşınmaya devam edilmektedir. Bugün itibariyle Kuzey Kıbrıs'ın yerli halkı olan Kıbrıs Türkleri, Türkiye'den taşınan nüfus karşısında azınlık haline getirilmiştir. Dolayısıyla siyasi iradeleri zayıflatılmıştır. KKTC İçişleri Bakanı açıklamasına göre 3.355 km² büyüklüğündeki KKTC'nin nüfusu Mart 2019 itibariyle 374.299 kişidir. Bu nüfus içinde 252.497 kişi KKTC vatandaşıdır. KKTC vatandaşlığı olan bu nüfusun sadece 90.000-100.000 arası Kıbrıslı Türk'tür ve 15.000-30.000 arası Kıbrıslı Türk KKTC sınırları dışında yaşamaktadır. 150.000'den fazla Türkiye kökenli KKTC vatandaşı 1974 sonrasında vatandaşlık hakkı almış ve her seçim öncesinde sağcı hükümetler vatandaşlık prosedürlerini hızlandırarak halk iradesine müdahalede bulunmuşlardır.

Diğer yandan Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan ancak KKTC vatandaşlığı olmayanlar arasında 121.802 kişinin neredeyse tamamı Türkiye'den gelen üniversite öğrencileri ve Türkiye'den gelen mevsimlik işçilerdir. TSK'ya bağlı 11'nci Kolordu askerleri ve lojmanlarda kalan askerlerin aileleri ile kumar ve tatil için gelenler bu sayım içinde gösterilmemektedir.

KKTC vatandaşı olmayıp da Kuzey Kıbrıs'ta yaşayan Türkiyeli sayısının belirtilen resmi rakamlardan çok daha fazla olduğu yönünde raporlar da bulunmaktadır. Kısacası, Kuzey Kıbrıs'ın demografik yapısı Türkiye'den gelen yoğun nüfus nedeniyle büyük oranda değişmiş durumdadır.

Kuzey Kıbrıs'ın işçi sınıfı zaman içinde ucuz iş gücü olarak Türkiye'den getirilen işçiler nedeniyle büyük oranda dönüşüme uğradı. Kuzey Kıbrıslı yerli işçinin Türkiyeli ucuz işçi ile rekabet edememesi nedeniyle Kıbrıslı Türk işçiler, aileleriyle birlikte başta İngiltere olmak üzere Kanada'ya ve Avustralya'ya göç etmek zorunda kalmışlardır.

Kuzey Kıbrıs Türklerinin atadan kalan arazilerinde kısmen çiftçilik, özel sektörde beyaz yakalılar ve memur gibi kamu çalışanları olarak istihdam edilmekten başka bir emek alanları kalmamıştır. AKP Hükümeti'nin dayatmaları sonucu Kıbrıs Türk Hava Yolları başta olmak üzere Kuzey Kıbrıs'ın yerli kaynakları feshedilerek Türkiye sermayesine ve AKP iktidarına muhtaç bir hale getirilmelerine çalışılmaktadır.

Kuzey Kıbrıs'ın üretim ve rekabet koşullarını ortadan kaldıran Türkiye merkezli sermaye egemenliği, Kuzey Kıbrıs işçi sınıfını dizayn amaçlı işçi ve işgücü transferi, Kuzey Kıbrıs'ın idari bağımsızlığının sağlanamaması ve Kıbrıs Türk Halkı aleyhine yürütülen nüfus mühendisliği gibi olguları bir araya getirdiğimizde mevcut pratiğin Kuzey Kıbrıs ile Türkiye arasında bir sömürge ilişkisinin oluştuğunu açığa çıkarmaktadır.

HDP olarak ne Türkiyelilerin ucuz iş gücü haline getirilmesini ne de Kuzey Kıbrıs işçi sınıfının göçertilmesini kabul etmiyoruz. Türkiye'den işçi transferlerinin düzenlenmesi yerine Kuzey Kıbrıs'ta ihtiyaca göre yerel istihdamın desteklenmesi ve Kuzey Kıbrıs Türk halkının göç etmesine sebep olan etkenlerin sona erdirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti ile KKTC arasındaki işgücü anlaşmasına muhalif olduğumuzu beyan ederiz.

14.11.2019

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
İŞGÜCÜ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra Akit Taraflar olarak anılacaktır) iki ülke arasındaki işgücü değişimini düzenlemek amacıyla aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

Madde 1 **Tanımlar**

Bu Anlaşmada geçen tanımlardan;

- a) **Kurum:** Türkiye İş Kurumu’nu,
- b) **Daire:** Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Çalışma Dairesi’ni,
- c) **İşçi-İşveren:** Akit Tarafın mevzuatındaki işçi ve işveren tanımlarını,
- d) **Hizmet Akdi:** Anlaşmanın ekinde yer alan hizmet akdini,
- e) **Aile bireyi:** İşçinin eşini ve daimi olarak yaşadığı Akit Tarafın mevzuatına göre bakmakla yükümlü bulunduğu çocuklarını ifade eder.

Madde 2 **Yetkili Makam**

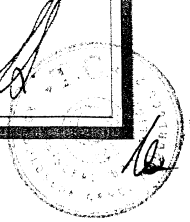
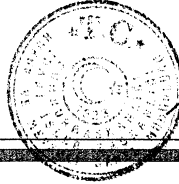
Bu Anlaşmanın hükümlerini, Türkiye Cumhuriyeti’nde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde çalışma işlerinden sorumlu Bakanlık yürütür.

Madde 3 **Yetkili Kurum/Daire**

İşçilerin temini, diğer Akit Taraf ülkesine gönderilmeleri ve gönderilen ülkede bir işe yerleştirilmeleri konularında, Türkiye’de Türkiye İş Kurumu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Çalışma Dairesi yetkilidir.

Madde 4 **İşçi Temini**

İşverenler, diğer Akit Taraf Kurum/Dairesine veya iş ve işçi bulmaya aracılık eden resmi makamlardan izinli özel istihdam bürolarına işçi temini maksadıyla doğrudan başvuruda bulunabilirler. Ayrıca işverenler, Kurum/Daireden yazılı izin almak kaydıyla ilan veya doğrudan tespit yoluyla ya da diğer yollarla, Akit Taraf ülkesinde istihdam etmek üzere işçi temin edebilirler.

Madde 5
Kurum/Daire Kanalıyla İşçi Talebi

- (1) Kurum/Daire kanalıyla işçi talep edilmesi halinde, işveren veya temsilcisi belirtilen tarihte ve yerde işçilerin seçimi için hazır bulunur. İşveren veya temsilcisi arzu ederse, sonucunu kabullenmek şartıyla işçi talebinde bulunduğu Kuruma/Daireye yetki verebilir.
- (2) Kuruma/Daireye yönelik işçi taleplerinde, başvurunun ilgili mevzuatta öngörülen belgelerle birlikte yapılması esastır. Başvuruda; işverenin adı soyadı ve/veya unvanı, işyerinin adresi, yapılacak işin mahiyeti ve süresi, istihdam edilecek işçinin mesleği, sayısı, aranan vasıf ve şartlar, ödenecek ücret, sağlanacak diğer ek imkânlar, seçme yapılacaksa seçme tarihi, yeri ve seçme işleminin kim tarafından yapılacağı belirtilir. İşverenin talebi halinde, aranan niteliklere uygun başvuru yapanların özgeçmişleri elektronik ortamda veya diğer haberleşme kanallarıyla Kurum/Daire tarafından, talebin kendisine intikal ettiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde işverene iletilir. Talebe başvuran olmaması halinde de durum işverene bildirilir.
- (3) İşverenler, talep ettikleri her işçi için Kurum/Daire tarafından yapılan tüm masrafları karşılamakla yükümlüdürler.

Madde 6
Hizmet Akdi

- (1) İşçiler, Akit Taraflarca üzerinde mutabakata varılan ve Anlaşmanın ekinde yer alan hizmet akdi çerçevesinde istihdam edilirler.
- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde istihdam edilen Türkiye Cumhuriyeti uyruklu işçiler ile işveren arasında imzalanan hizmet akitleri, Daire tarafından onaylanır. Daire tarafından onaylanan hizmet akitleri Kurum tarafından onaylanmış sayılır.
- (3) Bu Anlaşma kapsamında istihdam edilen işçiler, istihdam, çalışma koşulları, ücret, izin gibi hususlarda ev sahibi ülke çalışanları ile aynı hak ve yükümlülüklerle tabidirler.
- (4) Bu Anlaşmada ve hizmet akdinde düzenlenmeyen hususlar bakımından çalışılan Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.
- (5) İşçinin sosyal güvenliği konusunda Akit Taraflar arasında mevcut ikili Sosyal Güvenlik Anlaşması hükümleri geçerlidir.

Madde 7
Çalışma İzni

- (1) Çalışma ve ikamet izinlerinin verilmesinde, her bir Akit Taraf kendi mevzuat hükümlerini uygular.
- (2) Çalışma izni başvuruları, ilgili kurumlarca en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır.
- (3) İlgili makamlarca, kendilerine çalışma izni verilen işçilere bu durumu ispat edecek belgeler verilir veya pasaportlarına kaşe vurulur.

Madde 8
Çalışma İzninin Sona Ermesi

- (1) Hizmet akdinin sona ermesi halinde işçiye, yeni bir iş araması için Akit Tarafın mevzuatında öngörülen süre kadar izin verilir ve iş bulması durumunda kendisine bu Anlaşmanın 7 nci maddesinde belirtilen sürelerle yeni çalışma izni verilir.
- (2) İşçinin, hizmet akdi süresinin bitiminde veya akit süresi içerisinde haklı bir nedenle hizmet akdini feshederek yeni bir iş aramadan ülkesine dönmeyi istemesi durumunda, işveren tarafından hizmet akdinden ve mevzuattan doğan bütün hakları verilmek suretiyle ülkesine dönüşmesi sağlanır.
- (3) İşçinin Akit Taraf makamlarınca gerekçeli ve haklı nedenlerle kendi ülkesine iadesi söz konusu olduğunda kimliği ve iade sebebi, vatandaşı olduğu Akit Tarafın çalışılan ülkedeki dış temsilciliğine bildirilir.

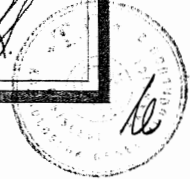
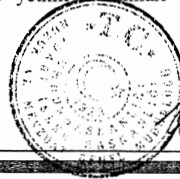
Madde 9
Kayıt Dışı İstihdam

Kayıt dışı işçi çalıştıran işverenlere ve kayıt dışı çalışan işçilere, Akit Tarafın mevzuatında öngörülen yaptırımlar uygulanır.

Madde 10
Anlaşmazlıkların Çözümlemesi

Bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlık, Akit Tarafların yetkili makamları veya yetkili kurumları arasında görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

DS.

Madde 11
Geçici Hüküm

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce diğer Akit Taraf ülkesinde yasal olarak çalışmakta olanlara da bu Anlaşma hükümleri uygulanır.

Madde 12
Yürürlükten Kaldırılan Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında 9 Mart 1987 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında İşgücü Anlaşması”, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kalkar.

Madde 13
Onay ve Yürürlük

Bu Anlaşma, her iki Akit Tarafın ulusal mevzuatında öngörülen onay sürecine tabidir. Akit Taraflar, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç onay sürecini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirirler. Anlaşma, son yazılı bildirimin alındığı tarihi izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girer. Anlaşmanın geçerlilik süresi bir yıldır. Akit Taraflardan biri bu Anlaşmayı iptal niyetini süresinin bitimine en geç üç ay kala diğer Akit Tarafa bildirmediği takdirde Anlaşmanın geçerlilik süresi her defasında bir yıl daha uzar.

Usulüne uygun olarak yetkili kılınmış imzacılar, yukarıda yazılı hususları tasdiken bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma 23 Şubat 2017 tarihinde Ankara’da iki nüsha halinde Türkçe olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

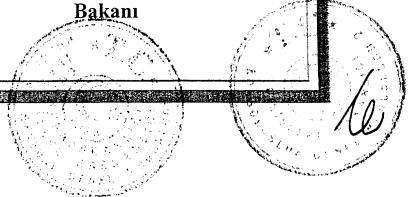

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Hamza Ersan SANER
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İŞGÜCÜ ANLAŞMASI
KAPSAMINDA İŞÇİ İSTİHDAMINA İLİŞKİN HİZMET AKDİ**

1. TARAFLAR

İŞVEREN/İŞVEREN VEKİLİ	İŞÇİ
a) Kimlik No:	a) Kimlik No:
b) İşyeri Unvanı:	b) Adı, Soyadı:
c) İşyeri Faaliyet Alanı:	c) Baba Adı:
	d) Doğum Yeri ve Tarihi:
	e) Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:
	f) Mesleği:
d) İşveren/İşveren Vekilinin Adı, Soyadı:	g) Pasaport No:
	h) Sigorta Sicil No/Sosyal Sigorta No:
	i) İhtiyat Sandığı No:
e) Doğum Yeri ve Tarihi:	j) Adresi:
f) Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:	k) Çalışacağı İşyerinin Adresi:
g) Uyuşu:	
h) Adresi:	
	l) Varsa işveren tarafından belirtilecek olan işverenin aynı taraf ülke sınırları içindeki diğer işyerleri:
i) Telefon No:	m) e-Posta Adresi:
j) e-Posta Adresi:	n) Telefon No:
k) Faks No:	o) Faks No:

2. HİZMET AKDİNİN KONUSU

İşbu hizmet akdi; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması çerçevesinde istihdam edilecek işçi ile 3 üncü maddede yazılı iş çerçevesinde istihdam sağlayacak olan işveren arasındaki çalışma ve çalıştırmaya ilişkin yöntem ve temel koşulları, karşılıklı hak ve yükümlülükleri belirlemek amacı ile düzenlenmiştir.

3. YAPILACAK İŞ

İşçi, yukarıda adresi yazılı işyerinde.....olarak çalışacaktır. İşçinin hizmet akdinde yer alan işyerinde ve belirtilen meslekte çalışması esastır. Ancak, işçinin de kabul etmesi halinde mevcut ücreti düşürülmemek koşuluyla işçi, işverenin aynı ülke sınırları içerisindeki diğer işyerlerinde çalıştırılabilir.

4. HİZMET AKDİNİN SÜRESİ ve SONA ERDİRİLMESİ

☐ Bu hizmet akdi tarihleri arasında geçerlidir.

☐ Bu hizmet akdi belirsiz süreli olup yurt dışına hareket edilen tarihte yürürlüğe girer.

İşçi ve işveren, hizmet akdini, çalışılan Akit Tarafın mevzuatı çerçevesinde yazılı bildirimde bulunmak koşulu ile feshedebilir.

Hizmet akdi, işçinin işyerine gitmek üzere ülkesinden hareket ettiği tarihte yürürlüğe girer. İşveren, işyerine intikalini müteakip işçiye derhal iş vermek zorunda olup, iş vermediği durumlarda da işçinin ücretini ödemek zorundadır.

5. ÜCRET ve ÖDENMESİ

İşçinin ücreti, saat/aylık üzerinden'dır. İşçinin isteği üzerine işveren tarafından avans verilebilir.

6. DENEME SÜRESİ

Çalışılan ülkenin mevzuatı kapsamında işçiler deneme süresine tabi olarak çalıştırılabilir. Deneme süresi içinde taraflar hizmet akdini bildirimsiz ve tazminatsız feshedebilir. Ancak, işçinin çalıştığı günler için ücret ve diğer hakları saklıdır. Deneme süresi içinde hizmet akdinin işveren tarafından feshedilmesi halinde, uyruk ülkeye dönüş masrafları işverence karşılanır.

7. ÇALIŞMA SÜRESİ VE FAZLA ÇALIŞMA

Çalışma süresi, fazla çalışma /fazla sürelerle çalışma saatleri ve bunlara ilişkin ödemelerle ilgili olarak çalışılan Akit Tarafın mevzuat hükümleri uygulanır.

8. HAFTA TATİLİ VE GENEL TATİLLER

Hafta tatili ve genel tatil günlerine ve bu günlerde çalışma yapılması halinde ödenecek ücretlere ilişkin çalışılan Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

9. YILLIK ÜCRETLİ İZİN

İşçi, çalışılan Akit Tarafın mevzuatı esasları doğrultusunda yıllık ücretli izin hakkına sahiptir. Yıllık ücretli izinlerin başlangıç tarihi işçinin görüşü de alınarak işveren tarafından tespit edilir.

İşçiye; evlenmesi, evlat edinmesi, eşinin doğum yapması veya ana babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde, çalışılan Akit Tarafın mevzuatında öngörülen mazeret izni verilir.

İşçinin bu izni hak edebilmesi için işyerine dönüşünde evlilik, evlat edinme, doğum veya ölüm olayının resmi belge ile kanıtlanması zorunludur. Aksi halde kullandığı izin, yıllık ücretli izninden mahsup edilir.

10. SOSYAL GÜVENLİK

Akit Taraf ülkelerde istihdam edilecek işçiler hakkında, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması" hükümleri uygulanır.

11. İŞ DÜZENİ VE DİSİPLİNİ

İşçi; çalışacağı Akit Tarafın mevzuatı dışına çıkılmamak koşuluyla işyeri yetkililerince belirlenecek iş saatleri ile çalışma aralarına ve işin vardiyalı yapılması halinde belirlenen usul ve esaslara uygun hareket etmeyi kabul eder. Ayrıca taraflar iş düzeni ve iş disiplini ile ilgili yerel mevzuat, gelenek ve göreneklere aykırı davranışta bulunmamayı taahhüt ederler.

12. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İşçi ve işveren, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin çalışılan Akit Tarafın mevzuatı kapsamında belirlenen hükümlere uygun hareket etmeyi taahhüt eder.

13. PASAPORT, YOL MASRAFLARI VE DİĞER MASRAFLAR

İşçinin çalışacağı Akit Taraf ülkeye kadar gidiş ve dönüş yol masrafları ile çalışma ve ikamet izninin alınması için gerekli masraflar işverene aittir. Pasaport masrafları ise işçiye aittir. İşveren, işçi için yaptığı masraflara karşılık olarak işçinin ücretinden herhangi bir kesinti yapamaz. Ancak işçinin, 11 ve 12 nci maddelerde ifade edilen hükümlere aykırı davranışları ile işçinin, işverene kasten zarar vermesi nedeniyle işine son verilmesi veya işçinin hizmet akdi süresi dolmadan haklı nedeni olmaksızın hizmet akdini feshetmesi halinde, gidiş yol ve ikamet izni masrafları işçiden tahsil edilir. Ayrıca, işverence bu hizmet akdinin 17 nci maddesinde belirtilen belge içeriğinde açıklanan koşullardan farklı uygulamalarda bulunulması nedeniyle işçinin hizmet akdini feshetmesi halinde dönüş yol parası işverence karşılanır.

14. YATACAK YER, LOJMAN VE YEMEK

Akit Taraf ülkelerde istihdam edilecek işçiler için, sağlık şartlarına uygun lojman veya yatacak yer ücretsiz olarak işverence sağlanır. Lojman ve yatacak yerin işyerinden uzakta olması halinde işçilerin toplu veya tek olarak ulaşımı ücretsiz olarak işverence sağlanır. Bu süre, iş süresinden sayılmaz. Yatacak yerin ısıtılması, aydınlatılması ve temizliğinin sağlanması yükümlülüğü işverene aittir.

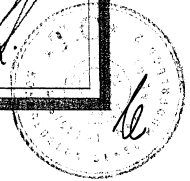
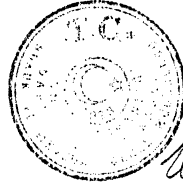
İşveren, işçiye ücretsiz olarak günlük üç öğün yemek sağlamakta yükümlüdür.

15. İKİNCİ HİZMET AKDİ

Taraflar arasında bu hizmet akdindeki hakları sınırlamamak koşuluyla ikinci hizmet akdi imzalanabilir. İki hizmet akdi arasında fark olması halinde, işçinin lehine olan hükümler uygulanır.

16. ANLAŞMAZLIK HALİNDE UYGULANACAK MEVZUAT VE YETKİLİ MAKAMLAR

İşçi ve işveren arasındaki hizmet akdinin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar ile diğer ihtilafların giderilmesinde işverenin Akit Taraf ülkedeki ikametgâhının veya şirket merkezinin bulunduğu şehrin mahkemeleri ile icra daireleri yetkilidir.

17. İŞVERENİN BİLGİ VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İşin yapılacağı Akit Taraftaki çalışma koşulları, ücret, günlük, haftalık ve fazla çalışma süreleri ile ücretlerini, hafta tatili ve genel tatillere ilişkin koşullar ile bu günlerde çalışma yapılması halinde ödenecek ücreti içeren açıklayıcı bir belge işverence düzenlenir. İşçi tarafından imzalanmış, işverenin kaşesini ve yetkili kişinin imzasını taşıyan söz konusu belgenin bir nüshası işçiye, bir nüshası ise işin yapılacağı Akit Tarafın yetkili kurumuna/dairelerine verilir. Bu belgedeki bilgiler, işin yapılacağı Akit Taraf ülkenin mevzuatına uygun olarak hazırlanır. İşveren tarafından işçiye verilecek belge içeriğindeki bilgi ile işin yapılacağı ülkedeki uygulama arasında farklılıklar bulunması halinde, işveren çalışılan ülke mevzuatında belirtilen hususları uygulamakla sorumludur. İşin yapılacağı ülkedeki çalışma mevzuatında değişiklik söz konusu olduğunda, değişiklikler işçiye yazılı olarak bildirilir.

18. ÖZEL KOSULLAR

(Çalışılacak ülke mevzuatına aykırı olmamak koşuluyla işverenle işçi arasında mutabakata varılacak özel hükümler bulunması halinde bu bölümde yer alacaktır.)

19. İŞÇİ VE İŞVERENİN BEYAN ve KABULÜ

Taraflar; çalışma ve çalıştırmaya ilişkin usul ve esasları düzenleyen, karşılıklı hak ve yükümlülüklerini belirleyen hükümlerin bu hizmet akdinde yer aldığını, hizmet akdini okuyarak anladıklarını ve kabul ettiklerini beyan ve taahhüt ederler.

20. SÖZLEŞMENİN DÜZENLENMESİ VE SAKLANMASI

Yirmi maddeden ibaret bu hizmet akdi, işçi ile işveren veya vekili arasında; bir nüshası işçiye, bir nüshası işverene verilmek ve birer nüshası da yetkili kurum ve yetkili daire dosyasında saklanmak üzere dört nüsha düzenlenerek, taraflarca imzalanmış ve yetkili kurum/daire tarafından onaylanmıştır.

İşveren / İşveren Vekili
Adı, Soyadı

(İmzası)

Düzenleme Yeri ve Tarihi

.....

... / ... /

İşçi

Adı, Soyadı

(İmzası)

Görölmüş ve Onaylanmıştır.

.....
(Yetkili Kurum/Daire)